Stańczyk-Minkiewicz, M., 2026. *Pozycja i znaczenie Kenii w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej,* Przegląd Geopolityczny, 57, s. 9-28.

Margot STAŃCZYK-MINKIEWICZ
Uniwersytet Gdański
ORCID: 0000-0001-7994-8336

POZYCJA I ZNACZENIE KENII W REGIONALNYM SYSTEMIE GOSPODARCZYM AFRYKI WSCHODNIEJ

KENYA'S POSITION AND SIGNIFICANCE IN THE REGIONAL ECONOMIC SYSTEM OF EAST AFRICA

Abstract

The purpose of this article is to analyze Kenya's role in the East African regional economic system, with a particular focus on the country's economic potential, key development challenges, and prospects for further regional integration. Kenya remains the largest and most diversified economy in East Africa, serving as a regional hub for trade, finance, transportation, and digital services. The country's particular significance stems from its geographical location, developed logistics infrastructure, the operation of the port in Mombasa, and its active role within the East African Community (EAC).

The study highlights the importance of the services sector, export agriculture, and modern technologies for Kenya's economic growth. It also analyzes the country's role in regional integration processes and its significance for the development of regional supply chains and trade. It is noted that Kenya remains a leader in digitalization in Sub-Saharan Africa, as evidenced by the development of mobile payment systems and the fintech sector. At the same time, the article identifies the most significant barriers to development, which include high levels of public debt, corruption, social inequalities, youth unemployment, and the negative effects of climate change. The impact of geopolitical rivalry among major powers—particularly China, the United States, and the European Union—on the country's infrastructure and economic development was also discussed.

Keywords: Kenya, East Africa, regional integration, economy, EAC, economic development, regional trade, infrastructure, corruption, digitalization.

Wprowadzenie

Kenia od wielu dekad zajmuje pozycję jednego z najważniejszych państw Afryki Wschodniej zarówno pod względem gospodarczym, politycznym, jak i geostrategicznym. Państwo to pełni funkcję regionalnego centrum handlu, finansów, transportu oraz usług logistycznych, będąc jednocześnie głównym ogniwem integracji

gospodarczej we Wspólnocie Wschodnioafrykańskiej (*East African Community* – EAC). Położenie nad Oceanem Indyjskim, rozwinięta infrastruktura portowa, relatywnie wysoki poziom urbanizacji oraz dynamiczny sektor usług sprawiają, że Kenia pozostaje jednym z najważniejszych aktorów gospodarczych regionu jak i całego kontynentu afrykańskiego (Lutomiah, Blanckenberg, Skupien, 2022).

Znaczenie tego państwa w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej wzrosło szczególnie po 2000 r., czyli od czasu reaktywacji Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej. Odegrało ono wtedy kluczową rolę nie tylko ze względu na znaczący potencjał rozwojowy, ale przede wszystkim na aktywne działanie w procesie liberalizacji handlu, budowy wspólnego rynku oraz rozwoju infrastruktury transgranicznej (Bar, 2023).

Celem niniejszego artykułu jest zatem analiza miejsca i roli Kenii w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej z uwzględnieniem zarówno wspomnianego potencjału gospodarczego państwa, perspektyw dalszej integracji i modernizacji gospodarki jak i głównych wyzwań rozwojowych.

W niniejszym opracowaniu zastosowano podejście interdyscyplinarne charakterystyczne dla badań z zakresu stosunków międzynarodowych, geopolityki oraz międzynarodowych stosunków gospodarczych. Analiza pozycji Kenii w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej wymagała wykorzystania zarówno metod jakościowych, jak i ilościowych, umożliwiających kompleksowe ujęcie procesów politycznych, ekonomicznych i geostrategicznych zachodzących w regionie.

Podstawową metodą badawczą zastosowaną w tekście była analiza systemowa. Pozwoliła ona na ukazanie Afryki Wschodniej jako regionalnego subsystemu stosunków międzynarodowych, w którym Kenia pełni funkcję państwa-rdzenia o dominującej pozycji ekonomicznej i logistycznej. Umożliwiła ona też identyfikację zależności pomiędzy państwami regionu, mechanizmów integracyjnych w ramach *East African Community* (EAC), a także wpływu czynników zewnętrznych, takich jak działalność Chin, Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej czy państw ZEA. Istotne znaczenie miała też metoda geopolityczna, wykorzystywana w analizie przestrzennego wymiaru potęgi państwa. Umożliwiła ona ocenę wpływu położenia geograficznego Kenii na jej znaczenie regionalne, szczególnie portu w Mombasie, korytarzy transportowych oraz infrastruktury logistycznej jako instrumentów budowy regionalnej przewagi gospodarczej. W badaniu

uwzględniono także znaczenie dostępu państwa do Oceanu Indyjskiego, dla jego pozycji geostrategicznej oraz wpływ infrastruktury transportowej na procesy integracji regionalnej.

W eksploracji wykorzystano też metodę instytucjonalno-prawną. Weryfikacji poddano funkcjonowanie *East African Community*, mechanizmy wspólnego rynku, unii celnej oraz procesy liberalizacji handlu regionalnego. Uzupełniająco wykorzystano także metodę porównawczą, która umożliwiła zestawienie pozycji Kenii z innymi państwami Afryki Wschodniej, zwłaszcza Tanzanią, Etiopią, Rwandą i Ugandą. Pozwoliła ona na ocenę poziomu konkurencyjności kenijskiej gospodarki, skuteczności realizowanej polityki, potencjału demograficznego oraz znaczenia infrastrukturalnego państwa w regionie. Pod wzgląd wzięto wskaźniki makroekonomiczne, poziom inwestycji zagranicznych oraz dane dotyczące handlu regionalnego. W aspekcie ekonomicznym posłużono się też analizą danych statystycznych. Wykorzystano wskaźniki pochodzące z raportów Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, *African Development Bank, Transparency International, East African Community Secretariat* oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych. Analiza obejmowała dane dotyczące produktu krajowego brutto, dynamiki wzrostu gospodarczego, poziomu zadłużenia publicznego, handlu zagranicznego, czynników demograficznych oraz skali korupcji w kraju. Pozwoliło to na zobiektywizowanie procesu badawczego oraz ukazanie zmian zachodzących w gospodarce omawianego państwa w perspektywie regionalnej i globalnej.

Wszystkie wskazane metody badawcze umożliwiły przeprowadzenie wielowymiarowej analizy pozycji i roli Kenii w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej oraz sformułowanie wniosków dotyczących potencjału rozwojowego kraju, ograniczeń strukturalnych oraz perspektyw dalszej integracji regionalnej.

Integracja gospodarcza w Afryce Wschodniej

W wstępie należy podkreślić znaczenie i wagę procesu integracji regionalnej w Afryce Wschodniej, który posiada długą tradycję historyczną sięgającą jeszcze okresu kolonialnego. Już w pierwszej połowie XX wieku administracje kolonialne Wielkiej Brytanii rozwijały wspólną infrastrukturę transportową oraz mechanizmy współpracy gospodarczej pomiędzy Kenią, Ugandą i Tanganiką. Po uzyskaniu niepodległości państwa regionu, dostrzegając korzyści z tej kooperacji,

podjęły próbę utrzymania tejże współpracy poprzez powołanie w 1967 r. *East African Community* (McCormick, 2014).

Niestety wskutek napięć politycznych, różnic ideologicznych oraz sporów gospodarczych pomiędzy państwami członkowskimi, pierwsza Wspólnota Wschodnioafrykańska rozpadła się po dekadzie w 1977 r. Reaktywacja organizacji nastąpiła dopiero w 2000 r., kiedy Kenia, Uganda i Tanzania podpisały nowy traktat integracyjny (Czernichowski, 2010). W kolejnych latach do organizacji dołączyły Rwanda i Burundi (2007), Sudan Południowy (2016), Demokratyczna Republika Konga (2022) oraz Somalia (2024). Obecnie Wspólnota Wschodnioafrykańska stanowi jeden z najbardziej zaawansowanych projektów integracyjnych w Afryce. Obejmuje unię celną, wspólny rynek oraz częściowo skoordynowaną politykę infrastrukturalną i handlową. Celem strategicznym organizacji nadal pozostaje utworzenie unii monetarnej oraz federacji politycznej (Robson, 2012).

Pozycja Kenii w regionalnym systemie gospodarczym

Jaką rolę w organizacji odgrywa Kenia? We Wspólnocie Wschodnioafrykańskiej dostrzec można jej rolę jako zdecydowanie dominującą gospodarczo. Nairobi jest regionalnym centrum finansowym, a port w Mombasie pozostaje kluczowym węzłem logistycznym dla państw śródlądowych regionu, takich jak Uganda, Rwanda czy Sudan Południowy. Ponadto, kraj ten odpowiada także za znaczną część regionalnego eksportu usług finansowych, telekomunikacyjnych i transportowych. Z czego wynika tak silna pozycja Kenii? (Nyawira, 2021).

Przede wszystkim na tle regionu wyróżnia się ona znacznym potencjałem gospodarczym. Uwzględniając podstawowe wskaźniki makroekonomiczne podkreślić warto, że kraj ten jest obecnie największą gospodarką Afryki Wschodniej pod względem nominalnego PKB. Według danych z 2025 r. nominalny produkt krajowy brutto państwa przekroczył 120 mld USD, podczas gdy wzrost gospodarczy utrzymywał się na poziomie około 4,7–5,0% (World Bank, 2025). Co więcej, w porównaniu z innymi państwami regionu, kenijska gospodarka charakteryzuje się znaczną dywersyfikacją sektorową. W strukturze PKB dominującą rolę odgrywa sektor usług, odpowiadający za ponad 55% PKB (Economic Report 2025 – Kenya, 2025). Istotne znaczenie zachowuje również rolnictwo, które zatrudnia znaczną część ludności i przekłada się na około 22% PKB. Relatywnie słabiej rozwinięty pozostaje sektor przemysłowy, choć widoczne jest, że władze

państwowe podejmują działania zmierzające do industrializacji gospodarki. Co równie ważne, wysoki poziom rozwoju infrastruktury oraz rozbudowany sektor finansowy sprawiają, że kraj przyciąga znaczną część bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) kierowanych do Afryki Wschodniej, a w szczególności chińskich, amerykańskich, brytyjskich oraz państw Zatoki Perskiej (Słonimski, 2025).

Zewnętrznemu zaangażowaniu i chęci wielopłaszczyznowej współpracy z pewnością sprzyja jeden z kluczowych filarów gospodarki kenijskiej, czyli sektor usług. Nairobi pełni obecnie funkcję regionalnego centrum finansowego i technologicznego. W mieście swoje siedziby posiadają zarówno międzynarodowe korporacje, jak i organizacje międzynarodowe, w tym od 1996 roku Organizacja Narodów Zjednoczonych – UNON (Nita, 2015), pełniąca rolę kwatery głównej ONZ na Globalnym Południu. Kompleks składa się z 24 wyspecjalizowanych agend, programów (min. ds. Ochrony środowiska UNEP i ds. Osiedli ludzkich UN-HABITAT) i funduszy NZ oraz organizacji humanitarnych (Kruk, 2024).

O pozycji Kenii świadczyć może też fakt, że uznawana jest ona także za lidera cyfrowej transformacji w Afryce Subsaharyjskiej. System płatności mobilnych M-Pesa, uruchomiony przez firmę Safaricom w 2007 roku, stał się jednym z najbardziej innowacyjnych rozwiązań finansowych na świecie. Rozwój bankowości mobilnej oraz usług fintech przyczynił się do wzrostu poziomu inkluzji finansowej i modernizacji rynku usług (Ndung'u, 2020).

Istotną rolę w gospodarce państwa, odgrywa także bardzo prężnie rozwijający się sektor turystyczny. Kenia należy do najważniejszych destynacji wypoczynkowych Afryki, przyciągając turystów parkami narodowymi, wybrzeżem Oceanu Indyjskiego oraz rozwiniętą bazą hotelową. Tylko na przestrzeni lat 2023-2024 dochody z turystyki przyjazdowej wzrosły o 19,8 % osiągając około 3,49 miliarda dolarów amerykańskich, w porównaniu do 2,92 miliarda dolarów w roku poprzednim. Największym rynkiem źródłowym dla Kenii, stanowiącym 12,8% całkowitej liczby przyjazdów są Stany Zjednoczone. W 2024 roku Kenia odnotowała 15% wzrost liczby zagranicznych turystów, osiągając 2,4 miliona odwiedzających w porównaniu do 2,09 miliona w 2023 roku. Z tego względu, kenijski rząd zobowiązał się do wzmacniania partnerstw publiczno-prywatnych oraz wdrażania polityk i inicjatyw mających na celu promowanie zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności sektora turystycznego na dynamicznie zmieniającym

się rynku globalnym. Wprowadzono działania, takie jak dywersyfikacja oferty turystycznej oraz cyfryzacja usług, co umożliwiło kenijskim przedsiębiorcom turystycznym dostosowanie się do różnorodnych preferencji klientów i dotarcie do jeszcze szerszego grona odbiorców za pośrednictwem platform internetowych[1].

Należy także podkreślić, że pomimo postępującej modernizacji, strategicznym sektorem kenijskiej gospodarki nadal pozostaje rolnictwo. Sztandarowymi i najważniejszymi produktami eksportowymi, głównie do państw Unii Europejskiej, są herbata, kawa, kwiaty cięte oraz warzywa i owoce eksportowane. Kraj jest jednym z największych eksporterów herbaty na świecie, a sektor ogrodniczy należy do najbardziej konkurencyjnych segmentów gospodarki. Rozwinięcie eksportu produktów rolnych na taką skalę było możliwe dzięki korzystnym warunkom klimatycznym, inwestycjom zagranicznym oraz integracji z globalnymi łańcuchami dostaw. Aktualnie jest to nieco problematyczne, ze względu na fakt, że sektor rolny pozostaje silnie uzależniony od warunków klimatycznych. Podobnie jak na terenie całego kontynentu, także w Kenii zmiany klimatu stanowią istotne wyzwanie i zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego i stabilności ekonomicznej państw (Humphrey, Memedovic, Okiro, 2018).

Do bezsprzecznych argumentów świadczących o sile Kenii, należy zdecydowanie wzmiankowany powyżej fakt, że jest ona obecnie regionalnym centrum handlowym i logistycznym. Kluczowym elementem regionalnej pozycji kraju pozostaje rozwinięta infrastruktura transportowa. Wspomniany już wcześniej Port w Mombasie jest największym portem Afryki Wschodniej i głównym kanałem eksportowo-importowym dla państw śródlądowych regionu. Praktycznie każdego dnia, przez port ten przechodzą towary kierowane do Ugandy, Rwandy, Burundi, Sudanu Południowego oraz Demokratycznej Republiki Konga. Potwierdzeniem na to są dane wykazujące, że w latach 2020–2022 przeładunki utrzymywały się na poziomie około 34–35 mln ton, z lekkim regresem w 2022 r. wynikającym z globalnych zakłóceniami handlu. W roku 2023 r. nastąpiło odbicie do 35,98 mln ton (+6,2% r/r), w 2024 r. port osiągnął już 41,1 mln ton (+14,1%), przekraczając po raz pierwszy od

[1] Boom turystyczny w Kenii: 2,4 mln odwiedzających w 2024 roku, https://ttgpolska.pl/boom-turystyczny-w-kenii-24-mln-odwiedzajacych-w-2024-roku/

wielu lat poziom 40 mln ton, a w 2025 r. odnotowano rekordowe 45,45 mln ton (+10,9%)[2].

Należy przyznać, że w tej kwestii znaczenie Kenii jako regionalnego węzła logistycznego wzrosło po realizacji licznych projektów infrastrukturalnych finansowanych głównie przez Chiny. Najważniejszym przedsięwzięciem była budowa linii kolejowej Standard Gauge Railway (SGR) łączącej Mombasę z Nairobi oraz dalszymi połączeniami regionalnymi. Wszystkie wdrożone Inwestycje infrastrukturalne miały na celu obniżenie kosztów transportu oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki, co zdecydowanie się udało a modernizacja infrastruktury drogowej i kolejowej zwiększyła jeszcze integrację regionalną i znalazła swoje odzwierciedlenie we wzroście wymiany handlowej wewnątrz EAC (Hoyle, 2019). Dowodem tego, jest fakt, że Kenia odgrywa teraz dominującą rolę w handlu regionalnym Afryki Wschodniej. Kraj eksportuje do państw sąsiednich produkty przemysłowe, żywność przetworzoną, materiały budowlane oraz usługi finansowe. Szczególnie silne relacje handlowe łączą Kenię z Ugandą i Rwandą (*Trade and Investment Report 2024*).

Widoczna jest także regionalna ekspansja kenijskich przedsiębiorstw przede wszystkim w sektorze bankowym, telekomunikacyjnym oraz handlu detalicznym. Banki takie jak *Kenya Commercial Bank* (KCB Group) czy *Equity Bank* (Equity Group Holdings), prowadzą działalność transgraniczną w wielu krajach regionu i należą do najważniejszych instytucji finansowych Afryki Wschodniej, odgrywając istotną rolę w procesie integracji gospodarczej. Obie grupy bankowe rozwijając sieć oddziałów i spółek zależnych poza granicami Kenii, mają możliwość obsługi rosnącej wymiany handlowej, inwestycji zagranicznych oraz przepływów finansowych w ramach Wspólnoty EAC. KCB Group posiada najbardziej rozbudowaną sieć regionalną spośród kenijskich banków komercyjnych. Oprócz rynku macierzystego, grupa prowadzi działalność w Ugandzie, Tanzanii, Rwandzie, Burundi, Sudanie Południowym oraz Demokratycznej Republice Konga. Utrzymuje także przedstawicielstwo w Etiopii, co wpisuje się w strategię dalszej ekspansji na rynki Afryki Wschodniej i Rogu Afryki (KCB Group Plc., 2025). Podobną strategię realizuje *Equity Group Holdings* koncentrując się na internacjonalizacji działalności w Ugandzie, Tanzanii, Rwandzie, Sudanie

[2] Port of Mombasa Registers Impressive Cargo Growth in 2025, https://www.porttechnology.org/port-of-mombasa-hits-2-1-million-teus-in-2025/ (dostęp: 18.04.2026).

Południowym oraz Demokratycznej Republice Konga. Tak, jak KCB, Equity także utrzymuje przedstawicielstwo w Addis Abebie, postrzegając Etiopię jako perspektywiczny kierunek przyszłej ekspansji. Strategia banku opiera się nie tylko na rozwoju tradycyjnych usług finansowych, lecz także na wykorzystaniu innowacyjnych technologii cyfrowych, które zwiększają dostępność usług bankowych dla ludności regionu (Equity Group Holdings Plc., 2025). W rezultacie oba banki stanowią kluczowych uczestników procesu integracji finansowej regionu (Batuo, Mlambo, Asongu, 2018).

Kolejnym dowodem na to, że kraj cały czas dąży także do zwiększania integracji ekonomicznej, jest fakt, że popiera liberalizację handlu, rozwój wspólnego rynku oraz tworzenie jednolitych standardów gospodarczych. Już ponad 20 lat wstecz, na wniosek Kenii w 2005 r. EAC ustanowiła unię celną, a w 2010 r. wspólny rynek. Rozwiązania te umożliwiły swobodniejszy przepływ towarów, usług, kapitału i częściowo siły roboczej. Nie było to naturalnie bezinteresowne, ponieważ ze względu na relatywnie rozwinięty przemysł i sektor usług, Kenia była największym beneficjentem tych zmian. Władze w Nairobi aktywnie wspierają także realizację Afrykańskiej Kontynentalnej Strefy Wolnego Handlu (AfCFTA), która może zwiększyć możliwości eksportowe państwa i rozszerzyć dostęp do nowych rynków (Hartzenberg, 2011). Oczywiście, nie oznacza to jednak, że nie pojawiają się problemy na tle barier pozataryfowych, wymogów biurokratycznych oraz niedostatecznej harmonizacji regulacji gospodarczych. Ponadto, droga rozwojowa kraju nie realizuje się bez przeciwności. Pomimo dominującej pozycji gospodarczej, Kenia mierzy się z rywalizacją regionalną w postaci rosnącej stale konkurencji ze strony Tanzanii i Etiopii.

Tanzania rozwija port w Dar es Salaam i zwiększa znaczenie własnej infrastruktury logistycznej. Z kolei Etiopia stara się budować regionalną pozycję dzięki rozwojowi przemysłu i infrastruktury. Rywalizacja ta ma wymiar zarówno gospodarczy, jak i polityczny. Państwa regionu konkurują o inwestycje zagraniczne, pozycję logistyczną oraz wpływy polityczne we Wspólnocie Wschodnioafrykańskiej. Naturalnie, Kenia stara się cały czas utrzymywać pozycję regionalnego lidera gospodarczego, ale liczne wyzwania rozwojowe powodują, że nie obywa się to bez przeciwności. Wysoki poziom zadłużenia publicznego, wynikający z finansowania dużych projektów infrastrukturalnych, zwłaszcza realizowanych przy wsparciu Chin, doprowadziło do znaczącego wzrostu długu publicznego

(Brautigam, 2009). Według danych z 2025 r. poziom zadłużenia publicznego przekraczał 65% PKB. Znaczące koszty obsługi tego długu ograniczają nowe możliwości inwestycyjne państwa oraz zwiększają ryzyko kryzysu fiskalnego. Problemy fiskalne prowadzą z kolei do napięć społecznych. W 2024 r. w Kenii miały miejsce masowe protesty przeciwko podwyżkom podatków i reformom fiskalnym proponowanym przez rząd nowego prezydenta - Williama Ruto (rządzącego od 2022 r.) (Reuters, 2025).

Dodatkowo, pomimo stosunkowo wysokiego wzrostu gospodarczego Kenia pozostaje państwem o znaczących nierównościach społecznych. Progres ekonomiczny koncentruje się głównie w Nairobi i kilku głównych ośrodkach miejskich, podczas gdy obszary wiejskie charakteryzują się wysokim poziomem ubóstwa. Szczególnie istotnym wyzwaniem jest bezrobocie młodzieży. Dynamiczny przyrost demograficzny (współczynnik urodzeń: ok. 26,8%, współczynnik zgonów: ok. 7,1% – czyli przyrost naturalny: ok. 19,6% przy liczbie ludności ok. 57,5-58 mln mieszkańców i współczynniku dzietności (TFR): około 3,1 dziecka na kobietę powoduje presję na rynku pracy i w systemie edukacji. Niedostateczna industrializacja gospodarki utrudnia tworzenie nowych miejsc pracy, w efekcie pogłębiając ubóstwo (Maket, 2021).

Jak w wielu krajach Afryki, wciąż obecna jest także korupcja. Liczne afery finansowe i niska efektywność administracji publicznej osłabiają zaufanie społeczne i ograniczają efektywność polityki rozwojowej (Stańczyk-Minkiewicz, 2014). Według *Transparency International* Kenia od wielu lat uzyskuje niskie wyniki w rankingach percepcji korupcji. Z najnowszego raportu *Corruption Perceptions Index* (CPI) z 2025 roku wynika, że w indeksie kraj uzyskał 30 punktów na 100 możliwych (gdzie 0 oznacza państwo bardzo skorumpowane, a 100 – bardzo przejrzyste), czyli Kenia zajęła około 130-te miejsce spośród 182 państw świata. *Transparency International* wskazuje, że główne problemy obejmują: korupcję w sektorze publicznym, klientelizm polityczny, słabość instytucji kontrolnych, ograniczoną skuteczność wymiaru sprawiedliwości i brak przejrzystości w kwestii zamówień publicznych. Problem ten negatywnie wpływa na klimat inwestycyjny oraz efektywność wykorzystania środków publicznych (Corruption Perceptions Index 2025).

Znaczącym dylematem, tym razem niezależnym bezpośrednio od Kenii, jest także wspomniany już wcześniej fakt, że kraj należy do państw szczególnie narażonych na skutki zmian klimatycznych. Susze,

pustynnienie oraz duża nieregularność opadów negatywnie wpływają na produkcję rolną i bezpieczeństwo żywnościowe. Analiza lat 2020–2025 wskazuje, że zmiany klimatyczne w Kenii nie przejawiają się jedynie spadkiem lub wzrostem ilości opadów, lecz przede wszystkim rosnącą nieregularnością ich występowania**.** Coraz częściej obserwuje się przechodzenie od długotrwałych susz do gwałtownych i intensywnych opadów prowadzących do powodzi. Zjawisko to stanowi istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego, gospodarki wodnej oraz rozwoju społeczno-ekonomicznego kraju. Problemy wynikające ze zmian klimatycznych zwiększają także ryzyko konfliktów społecznych związanych z dostępem do zasobów naturalnych, zwłaszcza w regionach północnych zamieszkiwanych przez społeczności pasterskie (Krywult-Albańska, 2025).

Na szczęście, problem ten nie odstrasza zagranicznych kontrahentów Kenii, co wyraźnie widoczne jest w polityce zagranicznej i współpracy międzynarodowej tego kraju. W ostatnich dwóch dekadach, jednym z najważniejszych partnerów gospodarczych Kenii stały się Chiny. Pekin finansował i nadal finansuje liczne projekty infrastrukturalne, w tym budowy kolei, dróg oraz inwestycji energetycznych. Co prawda współpraca z państwem środka budzi liczne kontrowersje związane ze wspomnianym wcześniej rosnącym zadłużeniem oraz uzależnieniem od finansowania zewnętrznego a krytycy wskazują, że część projektów infrastrukturalnych charakteryzuje się ograniczoną rentownością ekonomiczną, ale nie zmienia to relacji gospodarczych z tym partnerem i wciąż planowane są nowe projekty (Alden, 2018).

Współpraca między Chinami a Kenią na najbliższe lata koncentruje się na budowie infrastruktury komunikacyjnej, transformacji cyfrowej, rolnictwie oraz handlu. Projekty te opierają się głównie na modelach partnerstwa publiczno-prywatnego, które odciążają kenijski budżet i zmniejszają presję zadłużeniową. Aktualnie spółka *China Road and Bridge Corporation* wspiera finansowanie wznowionego - wielomiliardowego projektu rozbudowy kolei i wydłużenie trasy ze stacji Naivasha przez Kisumu aż do granicy z Ugandą w Malabie. Realizowany jest także projekt rozbudowy autostrady łączącej Nairobi z rejonem Mau Summit (*Infrastructure projects to watch out for in Kenya in 2026 - The Star*) i budowy wielopoziomowych skrzyżowań (estakad) wzdłuż ruchliwej trasy Nairobi-Thika. Wdrożono również porozumienie handlowe, które znosi cła na niemal wszystkie (ponad 98%) kenijskie produkty eksportowane

do Chin (m.in. kawę, herbatę, awokado i kwiaty), co ma na celu zniwelowanie gigantycznego deficytu handlowego na korzyść Kenii. Chińskie firmy angażują się także w rozbudowę kenijskiej "cyfrowej autostrady" czyli projekty sieci przesyłowych oraz budowę centrów danych wspomagających rozwój sztucznej inteligencji w regionie[3].

Strefę wpływów handlowych w kraju systematycznie poszerza też Unia Europejska, która realizuje projekty o wartości miliardów euro, skupiając się na trzech głównych filarach: zielonej transformacji, włączeniu cyfrowym i społecznym oraz wsparciu handlu w ramach umowy o partnerstwie gospodarczym (*Economic Partnership Agreement* EPA), podpisanym w 2023 pomiędzy Kenią a UE. Umowa ta ma na celu w szczególności liberalizację handlu i zwiększenie dostępu kenijskich produktów do rynku europejskiego, co wyraźnie widoczne jest w kwestii eksportu produktów rolnych do państw europejskich (Reuters, 2025). Kluczowe inicjatywy i obszary inwestycyjne w ramach EPA to między innymi zapewnienie Kenii bezcłowego i bez-kwotowego dostępu do rynku UE. Porozumienie to zawiera najambitniejsze, w historii relacji UE z krajami rozwijającymi się, zapisy dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym ochrony środowiska i praw pracowniczych. W ramach Zielonej transformacji Pakiet projektów Team Europe o wartości ponad 3.5 miliarda euro wspiera m.in. energetykę odnawialną (ze szczególnym uwzględnieniem energii geotermalnej i zielonego wodoru) oraz elektryczny transport miejski. Rozwój cyfrowy, wyrażony w projektach o wartości 430 milionów euro, ma na celu poprawę łączności internetowej, rozwój cyfrowych kompetencji i usprawnienie e-administracji. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich realizowany jest natomiast poprzez inwestycje w zbilansowane rolnictwo, bezpieczeństwo żywnościowe oraz infrastrukturę transportową (European Commission, 2025, European Investment Bank, 2024, Global Gateway, 2024).

Na inwestycje w kraju decydują się także Stany Zjednoczone, które z kolei mocno determinują rozwój sektora cyfrowego, rolniczego i energetycznego. Dodatkowo, współpracę obu gospodarek napędza fakt, że Kenia posiada status „głównego sojusznika USA spoza NATO". Kraj korzysta min. z preferencji handlowych w ramach *African Growth and Opportunity Act* (AGOA), które wspierają eksport tekstyliów, odzieży, kawy czy herbaty (Schneidman, Lewis, 2012). Z USA importuje natomiast m.in. gaz ziemny i wysokomarżowe produkty technologiczne.

[3] https://www.standardmedia.co.ke/business/business/article/2001538634/kenya-secures-landmark-zero-duty-trade-deal-with-china, (dostęp: 19.04.2026).

USA wspierają inicjatywy z zakresu półprzewodników i budowy infrastruktury cyfrowej, stawiając Kenię w roli technologicznego lidera Afryki. Według amerykańskich przedsiębiorców Kenia jest postrzegana jako „brama biznesowa" do Afryki Wschodniej i Środkowej, oferująca wykwalifikowaną kadrę oraz rozwinięte usługi finansowe, dlatego też rozwój relacji gospodarczych jest koordynowany w ramach *Bilateral Strategic Dialogue* (BSD), a lokalne warunki i możliwości dla firm bada m.in. Ambasada USA w Nairobi. Warto podkreślić, że Kenia jest też największym beneficjentem amerykańskiej pomocy dwustronnej w Afryce Subsaharyjskiej, co przekłada się na stabilizację regionu i ułatwia wchodzenie amerykańskim markom na rynek[4].

Potwierdzeniem, na wzrastającą systematycznie pozycję ekonomiczną Kenii, może być obserwowana od kilku lat tendencja zainteresowania krajem państw Bliskiego Wschodu (przede wszystkim państw Zatoki Perskiej). Zjednoczone Emiraty Arabskie są aktualnie drugim najważniejszym źródłem importu Kenii i szóstym odbiorcą jej eksportu. Z kolei Arabia Saudyjska staje się dominującym kierunkiem ekspansji dla kenijskich produktów żywnościowych i atrakcyjnym rynkiem pracy. W styczniu 2025 r. Kenia i ZEA podpisały historyczną Umowę o Kompleksowym Partnerstwie Gospodarczym (*Comprehensive Economic Partnership Agreement,* CEPA). To pierwsza taka umowa ZEA z państwem z kontynentalnej Afryki, która ma na celu liberalizację i ułatwienie handlu towarami, zwiększenie wymiany usług, przyciąganie zagranicznych inwestycji, uproszczenie procedur celnych i logistycznych, rozwój gospodarki cyfrowej i wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw (Gargash, 2024). Ta wielostronna umowa jest typowym przykładem współczesnej dyplomacji ekonomicznej. Dzięki niej Kenia odnieść ma korzyści w wymiarze zarówno łatwiejszej dystrybucji produktów rolnych, spożywczych czy tekstylnych na rynki ZEA i dalej do krajów Zatoki Perskiej jak i wzrostu emirackich inwestycji w kenijską infrastrukturę, logistykę, technologię i energetykę oraz umocnienia swojej pozycji jako bramy handlowej do Afryki Wschodniej. Dla Emiratów z kolei partnerstwo to ma być gwarantem sukcesywnego zwiększania dostępu do szybko rozwijających się rynków Afryki Wschodniej, wzmacniania pozycji ZEA jako światowego centrum handlu i logistyki, oraz możliwością dywersyfikacji gospodarki poza sektor naftowy (Caesar, 2026).

[4] Kultura biznesu w Kenii, https://www.trade.gov.pl/wiedza/kultura-biznesu-w-kenii/, (dostęp: 15.05.2026)

Co ważne, miesiąc po podpisaniu CEPA, w lutym 2025 r. powołano do życia Radę Biznesową Kenya-Saudi, która ma ułatwić dialog gospodarczy i zwiększyć finansowanie inwestycji przez instytucje takie jak Saudi EXIM Bank. Działalność wspierająca te relacje jest koordynowana przez Kenijską Izbę Handlu i Przemysłu (KNCCI). Kenia wysyła na rynki Bliskiego Wschodu głównie produkty rolne: kawę, herbatę, kwiaty cięte, świeże owoce, warzywa oraz mięso i żywy inwentarz, importuje natomiast stamtąd głównie ropę naftową, produkty ropopochodne, wyroby chemiczne oraz cement. Ponadto, Bliski Wschód (w tym ZEA i Arabia Saudyjska) mocno angażuje się w rozwój logistyki, telekomunikacji oraz bezpieczeństwa żywnościowego w Kenii. Oba kraje systematycznie poszerzają formalne ścieżki mobilności pracowników z Kenii, gwarantując lepsze warunki dla tamtejszej diaspory (Bains, 2026).

Aktualnie, z powodu trwającego napięcia w Zatoce Perskiej, relacje gospodarcze Kenii z regionem Bliskiego Wschodu stale rosną. Strategiczne projekty w Kenii koncentrują się wokół programu Kenya Vision 2030, którego celem jest uczynienie z kraju gospodarczego i logistycznego centrum Afryki Wschodniej. Kenijskie porty zyskują obecnie jeszcze bardziej na znaczeniu jako alternatywne huby przeładunkowe dla bliskowschodnich szlaków morskich. Kraj służy jako punkt tranzytowy dla towarów z Azji i Pacyfiku, które ze względów bezpieczeństwa omijają Zatokę Perską. Biznesmeni z Półwyspu Arabskiego (głównie ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich) inwestują kapitał w kenijski sektor rolno-spożywczy, nieruchomości i logistykę. Najważniejsze inwestycje i projekty obejmują rozwój infrastruktury morskiej, czyli strategiczną rozbudowę portu w Mombasie oraz terminali naftowych i logistycznych w nowo powstającym porcie Lamu (African Centre for Strategic Studies, 2024). W planach opracowywany jest projekt Konza City - wart blisko 14,5 mld USD, czyli budowa „krzemowej sawanny" – miasta technologii i innowacji, które ma przyciągnąć kapitał m.in. z Bliskiego Wschodu oraz Azji. Sektor energetyczny: masowy rozwój odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem rozbudowy instalacji geotermalnych w Wielkich Rowach Afryki[5].

Uwzględniając partykularne interesy, nie sposób pominąć też wątku polskiego. 18.05 b.r. w Nairobi odbyło się doroczne Forum Biznesowe Polska-Kenia organizowane przez Polską Agencję Inwestycji i

[5] https://www.paih.gov.pl/rynki-zagraniczne/kenia/ (dostęp:11.05.2026)

Handlu. Wzięło w nim udział aż 50 polskich firm, a także przedstawiciele Polskiej Grupy Zbrojeniowej. Stronę kenijską reprezentowały dwa podmioty - odpowiednicy PAIH - Kenya Investment Authority (KenInvest) oraz Kenya National Chamber of Commerce and Industry (KNCCI), których obecność potwierdza rosnące znaczenie współpracy gospodarczej między Polską a Kenią. Forum miało charakter multibranżowy i stanowiło doskonałą okazję do pogłębienia wiedzy o polsko-kenijskich relacjach gospodarczych oraz poznania możliwości biznesowych dostępnych dla polskich przedsiębiorców na rynku Afryki Wschodniej. W trakcie wydarzenia polska firma Best Truck Driver podpisała strategiczne porozumienie o współpracy z Kenijskim Instytutem Technologii Drogowych i Budowlanych (KIHBT), dotyczące rozwoju zaawansowanych szkoleń dla kierowców ciężarówek i autobusów, w których wykorzystywane są symulatory VR.[6]

Kenia jako stabilizator bezpieczeństwa w regionie

Oprócz wszystkich przytoczonych wcześniej ekonomicznych argumentów świadczących o kluczowej pozycji Kenii w regionalnym systemie gospodarczym, bezsprzecznie należy także podkreślić jej wpływ na wielopłaszczyznowe aspekty bezpieczeństwa, w których kraj ten odgrywa rolę priorytetową. Kenia, świadoma współzależności pomiędzy skalą stabilności politycznej i bezpieczeństwa a możliwościami i warunkami do dalszego rozwoju ekonomicznego i integracji regionalnej, nieustannie działa na rzecz stabilizacji sytuacji w regionie i budowania gospodarczego zaufania międzynarodowego do państw Afryki Wschodniej. W tym aspekcie, zaangażowanie kraju nie ogranicza się jedynie do wsparcia gospodarczego, ale i do sięgania po militarny potencjał, jakim dysponuje.

Truizmem jest stwierdzenie, że Róg Afryki należy do najbardziej niestabilnych regionów świata. Konflikty w Somalii, Sudanie Południowym, Etiopii oraz napięcia graniczne między państwami regionu powodują, że współpraca wojskowa staje się koniecznością strategiczną. Istotną rolę odgrywa tutaj *Intergovernmental Authority on Development* (IGAD), organizacja regionalna skupiająca państwa Rogu Afryki i Afryki Wschodniej, w której Kenia odgrywa rolę szczególną, będąc jak wspomniano wcześniej jednym z najbardziej stabilnych

[6] Polska Agencja Inwestycji i Handlu, https://www.paih.gov.pl/news/polska-i-kenia-zaciesniaja-wspolprace-gospodarcza-rekordowe-forum-biznesowe-w-nairobi/, (dostęp:18.05.2026)

państw regionu, a stolica Nairobi ważnym ośrodkiem dyplomacji regionalnej, centrum logistycznym i bazą operacyjną organizacji międzynarodowych zaangażowanych w stabilizację sytuacji w regionie. O szczególnej pozycji kenijskiej polityki bezpieczeństwa świadczy interwencja wojskowa w Somalii rozpoczęta w październiku 2011 r. pod kryptonimem *Operation Linda Nchi* („Chroń Ojczyznę"), która następnie została włączona do struktur African Union Mission in Somalia (AMISOM). Interwencja ta stała się jednym z najważniejszych przykładów regionalnej współpracy wojskowej w Afryce oraz istotnym elementem walki z terroryzmem islamskim w Rogu Afryki. Jednocześnie operacja ujawniła zarówno możliwości, jak i ograniczenia regionalnych systemów bezpieczeństwa, pokazując zależność państw afrykańskich od wsparcia organizacji międzynarodowych, ONZ, Unii Afrykańskiej oraz partnerów zachodnich (Bar, 2018).

Na tym tle, Kenia prezentuje się zdecydowanie korzystnie o czym świadczy fakt, że oprócz interwencji w sąsiedniej Somalii, od lat uczestniczy ona w operacjach pokojowych ONZ. Według danych UN Peacekeeping państwo to należy do znaczących afrykańskich kontrybutorów misji pokojowych (m.in. w operacje: w Sierra Leone, Sudanie, Sudanie Południowym, Namibii, Chorwacji czy Timorze Wschodnim). To zaangażowanie odegrało dla Kenii wielowymiarową rolę. Po pierwsze umożliwiało wzmacnianie pozycji międzynarodowej państwa, a po drugie sprzyjało profesjonalizacji sił zbrojnych poprzez zdobywanie doświadczeń operacyjnych i współpracę z partnerami międzynarodowymi. Udział w operacjach pokojowych zwiększał również interoperacyjność *Kenya Defence Forces* (KDF) z wojskami państw zachodnich oraz umożliwiał pozyskiwanie wsparcia szkoleniowego i logistycznego. Kenia rozwijała współpracę wojskową również w ramach Unii Afrykańskiej (Mugambi, 2025).

Wnioski i perspektywy rozwojowe Kenii

Wszystkie opisane powyżej aspekty funkcjonowania Kenii zachęcają do zarysowania scenariuszy dotyczących możliwego rozwoju tego państwa w perspektywie najbliższych lat. I tak, jednym z priorytetowych kierunków rozwoju Kenii pozostaje cyfryzacja gospodarki, czyli dalsze działania Nairobi na rzecz rozwoju sektora technologicznego i startupów (podtrzymanie pozycji „Silicon Savannah"). Celem kraju jest dalszy rozwój usług cyfrowych, fintech oraz handlu elektronicznego, które już teraz z roku na rok przyczyniają się do

zwiększenia konkurencyjności gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy dla młodego społeczeństwa (Fal-Dutra Santos, 2026).

Widoczna jest także industrializacja gospodarki, zmierzająca do ograniczenia zależności państwa od eksportu produktów rolnych i zwiększenia odporności na wahania cen surowców czy zmiany klimatyczne. Od lat władze Kenii podejmują też działania na rzecz zwiększenia udziału przemysłu w strukturze gospodarki. Wspomniany Program „Vision 2030" zakłada rozwój przemysłu przetwórczego, energetyki oraz infrastruktury transportowej (Government of Kenya, 20070. Państwo dysponuje też znaczącym potencjałem w sektorze odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii geotermalnej i słonecznej, o czym świadczy to, że jest zaliczane do liderów Afryki w zakresie wykorzystania tego typu energii. Rozwój zielonej gospodarki ma przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego oraz przyciągnięcia inwestycji zagranicznych związanych z transformacją klimatyczną (Myślicki, 2019).

Deklarowanym nieustannie priorytetem kraju jest wspomniana wcześniej dalsza integracja regionalna oraz wdrażanie Afrykańskiej Kontynentalnej Strefy Wolnego Handlu (porozumienia zawartego w marcu 2018 r.), mogącej stworzyć nowe możliwości rozwojowe dla Kenii. Poszerzenie rynku zbytu oraz rozwój regionalnych łańcuchów wartości umożliwiłoby jeszcze zwiększenie eksportu i konkurencyjności przedsiębiorstw. Oczywiście, skuteczność integracji w znacznym stopniu uzależniona jest od poprawy infrastruktury, ograniczenia barier pozataryfowych oraz stabilności politycznej regionu (Kopiński, 2018).

To, że aktualnie Kenia pozostaje kluczowym państwem regionalnego systemu gospodarczego Afryki Wschodniej nie budzi wątpliwości. Pozycja ta wynika zarówno z potencjału gospodarczego, politycznego i militarnego. Pamiętać jednak należy, że kraj boryka się ciągle z licznymi wyzwaniami rozwojowymi tj. wysokie zadłużenie publiczne, nierówności społeczne, korupcja czy skutki zmian klimatycznych. Trudno jest zatem jednoznacznie oszacować, jak będzie plasowała się, w perspektywie najbliższych dekad pozycja tego państwa? a uwzględniając jeszcze dynamikę sytuacji w regionie, odpowiedź na to pytanie, wydaje się być bardziej wróżbą i życzeniem niż faktycznym stwierdzeniem.

Literatura

African Centre for Strategic Studies, 2024. *Gulf States' Economic Expansion in Africa*, p. 29-41.

Alden, C., 2018. *China in Africa*, Zed Books, London, s. 141.

Bar J., 2018. *Misja Unii Afrykańskiej w Somalii (African Union Mission in Somalia, AMISOM) - ocena skuteczności działań prowadzonych przeciwko organizacji terrorystycznej al-Shabaab*, [w:] A. Żukowski (red.), *Terroryzm versus terror w Afryce: aspekty historyczne i polityczne*, Olsztyn, s. 75-94.

Bar, J., 2023. *The East African Community: evolution of integration processes*, [w:] A. Żukowski, D. Kebede Gemechu, J. Gilarowski (eds.), *Change and adaptations towards sustainable development: Africa in the contemporary world: literature - education - religion – politics*, Wydawnictwo naukowe FNCE, pp. 431-433.

Batuo, M., Mlambo, K., Asongu, S., 2018. *Linkages Between Financial Development, Financial Instability, Financial Liberalisation and Economic Growth in Africa.* Research in International Business and Finance, p. 45.

Borrelli, F., 2025. *Security diplomacy as a response to Horn of Africa's security complex*, European Journal of Geopolitics, 13, pp. 85-102.

Brautigam, D., 2009. *The Dragon's Gift: The Real Story of China in Africa*, Oxford University Press, Oxford, s. 213.

Caesar, S., 2026. *UAE-Africa comprehensive economic partnership agreements (CEPAs) in 2026: redefining trade, investment, and economic diplomacy across the continent*, Bilaterals.org, 29 January 2026.

Czernichowski, K., 2010. *Integracja afrykańska – uwarunkowania, formy współpracy, instytucje*. Warszawa: CeDeWu.pl, s. 161-165.

Economic Report 2025 Kenya, 2025. Swiss Embassy in Kenya, Nairobi.

European Commission, 2025. *Kenya–European Union Multiannual Indicative Programme 2025–2026*. Brussels: Directorate-General for International Partnerships.

European Investment Bank, 2024. *EIB Global Activities in Kenya*. Luxembourg: European Investment Bank,

Equity Group Holdings Plc., 2025. *Annual Report and Consolidated Financial Statements 2024.* Nairobi: Equity Group Holdings Plc., https://equitygroupholdings.com/tz/about-equity?, (dostęp: 14.05.2026).

Fal-Dutra Santos, A., 2026. *Inside Kenya's Silicon Savannah: gender, work, and digital future*, Centre for Development and Environment (CDE), Bern, p. 131-150.

Ferrari, C., 2025. *Strategic resource competition in the U.S.-China rivalry: securing minerals in Africa,* European Journal of Geopolitics, 13, pp. 67-84.

Gargash, A., 2024. *Diplomatic Academy (AGDA)*, GCC–Sub-Saharan Africa Economic and Trade Relations Report. Abu Dhabi.,

Global Gateway, 2024. *Global Gateway Strategy: Delivering Sustainable Investments in Africa*. Brussels: European Commission.

Government of Kenya, 2007. *Kenya Vision 2030*, Nairobi, pp. 8-27.

Hartzenberg, A., 2011. *Regional Integration in Africa*, WTO Economic Research Series, Geneva, s. 98.

Hoyle, D., 2019. *Ports and Regional Development in East Africa*, Oxford University Press, Oxford, s. 77.

Humphrey, J., Memedovic, J., Okiro, O., 2018. *Global Value Chains in the Agrifood Sector*, UNIDO, Vienna, s. 56.

KCB Group Plc. 2025. *Integrated Report and Financial Statements 2024.* Nairobi: KCB Group Plc., https://kcbgroup.com/subsidiaries?, (dostęp: 21.05.2026)

Kopiński D., 2018. *Afryka: umowa o kontynentalnej strefie wolnego handlu podpisana* [online], Polskie Centrum Studiów Afrykanistycznych, 25 marca 2018, https://pcsa.org.pl/afryka-umowa-o-kontynentalnej-strefie-wolnego-handlu-podpisana/ (dostęp: 6.05.2026).

Kotkowski, D., 2022. *Afrykańska Kontynentalna Strefa Wolnego Handlu: szanse i zagrożenia dla procesu integracji ekonomicznej w Afryce*, Przegląd Geopolityczny, 41, s. 70-89.

Kruk A., 2024. *Odpowiedź międzynarodowych organizacji na patologie systemu politycznego w Kenii*, Przegląd Politologiczny, 2, s. 112-119.

Krywult-Albańska M., 2025. *Migracje pod wpływem zmian klimatu w kontekście nierówności społecznych*, Studia Humanistyczne AGH, 24(1), s. 125-142.

Lutomiah, A., Blanckenberg, J.P., Skupien, S., 2022. *In Between Centre and Periphery: Kenya as a Key Scientific Nation in East Africa?*, Sage Journals, Science, Technology and Society, 27, 3, p. 33-37.

Maket, I.J., 2021. *Population dynamics and economic growth in Kenya*, Hungarian Statistical Review, 4(2), pp. 18-33,

McCormick, A.M., 2014. *The East African Community: Prospects and Retrospects*, Routledge, London, s. 45.

Mugambi, J.K., 2025. *KDF Journal, One Force, One Mission*, Nairobi, p. 21-35.

Myślicki, A., 2019. *Geopolityczne skutki rewolucji energetycznej*, Przegląd Geopolityczny, 27, s. 32-47.

Ndung'u, N., 2020. *Digital Finance in Africa*, Brookings Institution Press, Washington D.C. s. 88.

Nita, Ł., 2015. *Działalność stałego przedstawicielstwa dyplomatycznego Polski przy ONZ – próba oceny skuteczności działań*, Humanum - Międzynarodowe Studia Społeczno-Humanistyczne, 17(2), s. 126-127.

Nyawira, K.J., 2021. *National Interests As a Constraint To Regional Integration: A Case Study of Kenya in the East African Community*, University of Nairobi, p. 22-26.

Robson, P., 2012. *Economic Integration in Africa*, Routledge, London, s. 133.

Schneidman, W., Lewis, Z., 2012. *African Growth and Opportunity Act (AGOA), Looking Back, Looking Forward*, Brookings, p. 22-28.

Słoniowski, Ł., 2025. *Kenia – rynek wielu szans*, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, s. 23-27.

Stańczyk-Minkiewicz, M., 2014. *Łamanie praw człowieka w państwach dysfunkcyjnych Afryki jako determinant terroryzmu* [w:] A. Żukowski (red.), *Konteksty bezpieczeństwa w Afryce. Problemy globalne, sektorowe, regionalne, lokalne*, Olsztyn, s. 101-122.

Stańczyk-Minkiewicz, M., Wilczyński, P.L., 2020. *Neokolonializm i neoimperializm w państwach Afryki Subsaharyjskiej*, Przegląd Geopolityczny, 33, s. 80-101.

Transparency International, *Corruption Perceptions Index 2025*, Berlin 2025.

Vitale, A., 2020. *The rebirth of economic nationalism – from neo-protectionism to the new world geo-economy*, Przegląd Geopolityczny, 34, s. 36-51.

Wilczyński, P. L., 2016. *Uzbrojenie armii państw muzułmańskich i ich przemysł zbrojeniowy. Część I – Afryka*, Przegląd Geopolityczny, 16, s. 59-76.

Wilczyński, P. L., 2021. *Arms trade and resources exploitation – survey of neo-colonialism and neo-imperialism in Africa*, European Journal of Geopolitics, 9, pp. 61-92.

World Bank, 2025. *Kenya Economic Update 2025*, Washington D.C.

Stańczyk-Minkiewicz, M., 2026. *Pozycja i znaczenie Kenii w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej,* Przegląd Geopolityczny, 57, s. 9-28.

Streszczenie

Celem niniejszego artykułu jest analiza roli Kenii w regionalnym systemie gospodarczym Afryki Wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem potencjału gospodarczego państwa, głównych wyzwań rozwojowych oraz perspektyw dalszej integracji regionalnej. Kenia pozostaje największą i najbardziej zdywersyfikowaną gospodarką Afryki Wschodniej, pełniąc funkcję regionalnego centrum handlu, finansów, transportu i usług cyfrowych. Szczególne znaczenie państwa wynika z położenia geograficznego, rozwiniętej infrastruktury logistycznej, funkcjonowania portu w Mombasie oraz aktywnej roli w strukturach Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej (East African Community – EAC).

W opracowaniu przedstawiono znaczenie sektora usług, rolnictwa eksportowego oraz nowoczesnych technologii dla wzrostu gospodarczego Kenii. Analizie poddano również rolę państwa w procesach integracji regionalnej oraz jego znaczenie dla rozwoju regionalnych łańcuchów dostaw i wymiany handlowej. Wskazano, że Kenia pozostaje liderem cyfryzacji w Afryce Subsaharyjskiej, czego przykładem jest rozwój systemów płatności mobilnych i sektora fintech.

Jednocześnie artykuł identyfikuje najważniejsze bariery rozwojowe, do których należą wysoki poziom zadłużenia publicznego, korupcja, nierówności społeczne, bezrobocie młodzieży oraz negatywne skutki zmian klimatycznych. Omówiono także wpływ rywalizacji geopolitycznej mocarstw, zwłaszcza Chin, Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej czy państw ZEA, na rozwój infrastrukturalny i gospodarczy państwa. W partnerstwie gospodarczym nie zabrakło też wątku polskiego, czyli projektów świadczących o zainteresowaniu naszego kraju współpracą z kenijskimi przedstawicielami biznesu.

Słowa kluczowe: Kenia, Afryka Wschodnia, integracja regionalna, gospodarka, EAC, rozwój gospodarczy, handel regionalny, infrastruktura, korupcja, cyfryzacja.